

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu
Mevrouw W.J. Mansveld
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 15 oktober 2014
betreft Klimaat en energiebeleid 2020-2030
ons kenmerk 153203.14u

Geachte mevrouw Mansveld,

De leden van de vaste commissie voor Infrastructuur, Milieu en Ruimtelijke Ordening (IMRO) hebben met belangstelling kennis genomen van uw brief¹ van 29 augustus 2014 inzake de beantwoording van de vragen over het beleidskader van de Europese Commissie voor klimaat en energie in de periode 2020-2030, mede ondertekend door de minister van Economische Zaken.² Daarnaast hebben de leden van de commissie IMRO ook met belangstelling kennis genomen van uw brief³ van 26 september 2014 met een kabinetsreactie inzake de recente ontwikkelingen⁴ omtrent het beleidskader Klimaat en Energie 2030, mede ondertekend door de minister van Economische Zaken.⁵ De leden van de commissie danken u voor beide brieven.

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling uw brieven gelezen. Zij beseffen dat het onderhandelen op Europees niveau een complex proces is en wensen de bewindslieden daarbij veel succes. Daarnaast stellen zij enkele vragen naar aanleiding van de meest recente brief.

De leden van de GroenLinks-fractie danken u voor de beantwoording van de vragen op 29 augustus 2014 en de brief van 26 september 2014. Deze leden hebben nog een aantal nadere vragen.

Hernieuwbare energie en energiebesparing

Met betrekking tot het CO₂ reductiedoel geeft u aan dat er binnen de EU twee mogelijke verdeelingsgrondslagen voor landen van de doelstelling circuleren; ten eerste op grond van de kosten bij maatregelen in een lidstaat en ten tweede op basis van BBP/capita. Zou deze discussie niet doorbroken kunnen worden, zo vragen de leden van de PvdA-fractie, door een financiële bijdra-

¹ Verslag schriftelijk overleg, 33 858, E.

² Zie ook: E140003 op www.europapoort.nl

³ 33 858, F.

⁴ Mededeling van de Europese Commissie inzake Energie-efficiëntie en de bijdrage daarvan aan de energiezekerheid en het kader voor het klimaat- en energiebeleid voor de periode tot 2030 (COM(2014)520)

⁵ Zie ook: E140003A op www.europapoort.nl

datum 15 oktober 2014

ons kenmerk 153203.14u

blad 2

ge van de rijkere landen ten behoeve van maatregelen in landen met een minder moderne energievoorziening?

In de brief van 26 september jl. geeft u aan dat de regering vasthoudt aan de inzet voor 25% energiebesparing in de EU in 2030, in combinatie met 40 procent CO₂ reductie in 2030 t.o.v. 1990 (en 27 procent hernieuwbare energie). Begrijpen de leden van de GroenLinks-fractie het goed wanneer zij daaruit concluderen dat de regering de ambitieuzere inzet van de Europese Commissie voor een energiebesparingsdoel van 30 procent in 2030 niet steunt? Zo ja, wilt u toelichten waarom de regering een ambitieuzer doel van 30 procent energiebesparing niet steunt? Deelt de regering dan niet de opvatting van de Europese Commissie dat een ambitieuzere inzet op energiebesparing van groot belang is voor de energievoorzieningszekerheid en met het oog op geopolitieke ontwikkelingen, zoals in de Oekraïne en Rusland, en het Midden-Oosten?

Europese Raad

U geeft aan dat de ambitieuze doelstelling van 30% energiebesparing, niet zou mogen leiden tot afname van de effectiviteit van het ETS-systeem terwijl de kosten voor lidstaten toenemen. De leden van de PvdA-fractie vragen u aan te geven op welke wijze het ETS-systeem beter kan functioneren en of u zich daarvoor zal inzetten bij de besprekingen eind oktober. Zij steunen de inzet van de regering om versnelling op het gebied van bronbeleid en eco-design te bewerkstelligen.

U geeft aan dat u bindende doelen per lidstaat voor energiebesparing en hernieuwbare energie niet noodzakelijk vindt en niet wenselijk, zo begrijpen de leden van de GroenLinks-fractie uit uw brief van 26 september 2014. Toch vinden zij uw brief niet geheel duidelijk. Zij verzoeken u nog eens duidelijk uiteen te zetten welke inzet u met het oog op de besluitvorming in de Europese Raad in oktober kiest ten aanzien van al dan niet bindende doelen per lidstaat voor energiebesparing en hernieuwbare energie? Zij verwijzen hierbij ook naar de op 2 oktober jl. in de Tweede kamer aangenomen motie-Van Tongeren en Dik-Faber die zich uitspreekt voor het pleiten binnen Europa voor een bindende doelstelling voor duurzame energie per lidstaat.⁶

U geeft in uw brief van 29 augustus jl. en in de brief van 26 september jl. aan dat op de Europese Raad in oktober besloten zal worden over het klimaat en energiebeleid van de EU tot 2030, inclusief de energievoorzieningszekerheid. Zal de regering zich verzetten tegen een energiebesparingsdoel van 30 procent, in plaats van 27 procent? Welke inzet kiest de regering om de energievoorzieningszekerheid te versterken en de afhankelijkheid van onder meer Russisch gas te verminderen?

European Emission Trading System

De leden van de PvdA-fractie vragen of u zich, samen met de minister van Economische Zaken, wilt blijven inspannen om een European Emission Trading System (hierna: ETS) na te streven dat werkelijk bijdraagt aan het stimuleren van innovatie. Uit berichtgeving op internet blijkt recent besloten te zijn tot het toekennen van rechten aan zware industrie die dit innovatie-via-

⁶ Kamerstukken II, 2014-15, 33858, nr. 23.

datum 15 oktober 2014

ons kenmerk 153203.14u

blad 3

marktwerking-proces niet lijkt te bevorderen.⁷ Staat u nog steeds op het standpunt dat de ETS-systematiek zou moeten leiden tot innovatie via marktwerking? Zo ja, doet het ETS-systeem dat al voldoende en waar blijkt dat dan uit?

De leden van de GroenLinks-fractie begrijpen onder meer dat de regering ervan uitgaat dat de wisselwerking tussen het CO₂ reductiedoel, voor ETS en non-ETS, en energiebesparing niet gebaat is bij een grotere besparing dan 27 procent, onder meer door het functioneren van het ETS-systeem. Meer energiebesparing zou binnen het ETS-systeem ruimte creëren voor meer CO₂ uitstoot elders, een zogenaamd waterbed effect. Dit zou ook gelden voor meer hernieuwbare energie. Bent u het met de leden van de GroenLinks-fractie eens dat hier sprake is van een pervers systeem, wanneer het emissiehandelssysteem zo werkt dat meer energiebesparing en hernieuwbare energie leiden tot ruimte voor meer CO₂ uitstoot elders?

Bent u bereid te pleiten voor versnelde aanpassingen in het emissiehandelssysteem ETS, zoals het vaststellen van een minimumprijs voor CO₂? En zoals vervroeging van het moment waarop een versnelde verlaging van de hoeveelheid CO₂ rechten op de emissiemarkt zou ingaan, dus eerder dan in 2021 en zo snel als mogelijk?

Fossiele elektriciteitsvoorziening

U geeft in uw beantwoording aan dat u het eens bent met de leden van de GroenLinks-fractie dat het onwenselijk is wanneer EU-lidstaten met eigen ondersteuningsbeleid elektriciteitscentrales in eigen land subsidiëren.⁸ U wijst hierbij op het bestaan van het capaciteitsmechanisme, waarbij lidstaten met het oog op de energievoorzieningszekerheid noodzakelijke productiecapaciteit financieel kunnen ondersteunen. De regering vindt dergelijke nationale maatregelen onwenselijk.

Bent u ervan op de hoogte dat de Europese Commissie het Verenigd Koninkrijk recent toestemming heeft gegeven om twee nieuwe kerncentrales met 20 miljard te ondersteunen?⁹ Hoe beoordeelt u dit besluit? Zal de regering zich hiertegen verzetten?

Nationale Energieverkenning 2014

Tot slot stellen de leden van de PvdA-fractie graag een vraag over de Nationale Energieverkenning 2014 (NEV 2014) die is uitgevoerd door ECN, PBL, CBS en Rvo.nl. Hierin wordt geconstateerd dat de transitie langzaam zichtbaar wordt, maar dat het nog erg onzeker is of de vastgestelde doelstellingen op gebied van energiereductie en duurzame energie gehaald gaan worden. Graag vernemen zij of de regering naar aanleiding van de NEV 2014 haar inzet in Europa en in Nederland zal bijstellen om het tempo van de transitie te bespoedigen.

⁷ <http://www.euractiv.com/sections/energy/eu-agrees-eu5bn-carbon-permit-giveaway-308702>

⁸ verzonden op 29 augustus 2014, 33 858, E, pagina 5.

⁹ Greenpeace EU Unit, d.d. 8 oktober 2014, zie: <http://www.greenpeace.org/eu-unit/en/News/2014/Sell-out-on-UK-nuclear-plan-exposes-Commission-to-legal-challenges/>

datum 15 oktober 2014

ons kenmerk 153203.14u

blad 4

De leden van de vaste commissie voor Infrastructuur, Milieu en Ruimtelijke Ordening zien de beantwoording met belangstelling tegemoet. De commissie verzoekt u de vragen uiterlijk vrijdag 7 november 2014 te beantwoorden.

Hoogachtend,

Mr. T.P.A.M. Reynaers

Voorzitter van de vaste commissie voor Infrastructuur, Milieu en Ruimtelijke Ordening